

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej. — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.

Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.

Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 33.

Ljubljana, dne 15. avgusta 1924.

II. leto.

Delo za socialistično stranko.

Vsaka politična stranka je družba duševno enako mislečih ljudi in večinoma tudi socialno enako čutečih. Le ljudje z enako duševnostjo in enakimi interesi morejo tvoriti močno stranko ali politično organizacijo. Vsekakor moramo razumeti pod izrazom duševnosti notranje prepričanje in poznanje bistva dotične stranke. Stranke, ki jih ne vodi taka duševna sila, nimajo bodočnosti ter se razlete lahko vsak hip kakor prazne sanje v nič.

Vsaka politična stranka si snuje tudi organizacijo, da si potom nje ustvarja to duševno silo in čuva za njo načela ter program. V organizaciji stranka vzgaja v načelih svoje nove in utrjuje svoje stare pripadnike zato, da so zmožni voditi politični boj kot celota in tudi kot posameznik.

To dejstvo in ta velik cilj se v našem socialističnem pokretu v Sloveniji prepogosto zanemarljivo in zlorablja v trivijalne in surove demagoške boje, v zapletne osebne boje. In tisti, ki te boje vodijo, tisti se s tem junaštvom bahajo, lažejo, denuncirajo in prikazujejo to delo za — socializem.

Resni sodrugi so pričeli z majevati s svojo glavo nad nadaljevanjem takega rokovanjstva, zato se delavstvo hoče preko takih lopovov združiti in ustvariti res močno socialistično stranko.

Vodilna sila socialistične stranke sme in more biti le globoko poznanje in prepričanje o pravosti naukov socializma. Izven teh meja je socialistična stranka nemogoča. In ker je v našem delavstvu mnogo socialistične zavesti, je naravno tudi mogoča močna socialistična stranka.

Socialistična organizacija ni pralnica, v kateri se naj perejo gate in srajce posameznih oseb, socialistična stranka ni vojska generalov, ki bi drug proti drugemu intrigirali, kdo bo prvi in kdo zadnji, socialistična stranka mora biti marveč sila skupnosti, sila ideje, sila prepričanja, sila inteligentnosti in akcije za propagando novega svetovnega naziranja, ki edino more prerediti človeško družbo in z njo družabni red.

In če hočemo okrepiti to notranjo silo svoje stranke, moramo imeti takt, ki vodi pokret v tej smeri. Kdor pa hoče kidati izmišljeni gnoj, denuncirati in slepariti delavstvo, ki je često v svoji dobrobrčnosti prelahkoverno, naj gre kidat gnoj v hlev ali pa še bolje, naj se druži s počestno druhaljo zločincev, ker le tja spada.

Socialistični pokret je torej prav resna stvar, ki se ne da razširjati z rokovanjstvom in tudi ne s terorjem. Socialistična stranka je v prvi vrsti delavska razredna stranka, ki ima namen boja za socialistično družbo proti kapitalistični. Socialistično prepričanje torej tudi ni obleka ali škorenj, ki bi jo člo-

vek oblekel, pa bi že bil prepričan socialist. To danes mnogo premalo upoštevamo, zato tudi tako malo delamo za socialistično prepričanje, za poznanje socializma. Le prepogosto se dogajajo, da govorimo pač o disciplini, se pridušamo, da mora vsak naš pristaš ubogati statut, če ne pa dobi tako v zadnjico, da bo zletel na mesec; dogaja se tudi, da skušamo oblatiti in ogrditi svojega domnevanega nasprotnika, in če vse to nič ne pomaga, pa mu pokažemo pest in obljubimo batine ali pa mu zapretimo, da mu odrobimo glavo, če ne bo držal jezika za zobmi. Vse to ni socializem.

In zakaj delamo tako?

Zato delamo tako, edino zato, ker se nismo poglobili v bistvo socialističnega pokreta, ker smo prežeti buržujskega terorja ter se ne zavedamo, da le ideja, duševni prepoved zmaga svet. Tega se ne zavedamo in iz te nezavesti izhaja vse zlo, ki je sedaj že nekaj let morilo naš socialistični pokret.

Socialistični pokret ne more biti torej produkt medsebojnega terorizma, ne produkt rokovanjškega obrekovanja, ne produkt programatičnih paktov z meščanskimi strankami in koncesij buržuaziji za usluge, marveč le produkt dela za razširjenje socialističnega prepričanja in poglobitev znanosti socializma. S takim delom le se more stranka utrditi, s takim delom se okrepi in utrdi ona idejna sila, ki jo nosi s seboj zavest in prepričanje. Ta zavest se krepi in utrjuje v vzdržnem ofenzivnem boju z meščanskimi političnimi strankami. In ta boj je čisto nekaj drugega, kakor pa boj, ki ga vodijo nekateri, ki pravijo, da so »socialisti«.

Sodrugi! Ako začnemo delati tako, bomo najbolj dokazali, da smo zreli za socialistični razredni in politični boj. Kdor se hoče boriti za socializem, je dobro došel, kdor pa meni, da bo separil med delavstvom z raznimi bajkami, preko tega mora iti celoten pokret. Mi smo socialisti in se bomo borili za socialistično svetovno naziranje, ne pa igrali soldatke ljudem, ki iščejo samo blato, da se po njem valjajo, kakor umazani prešiči.

V tem razmotrivanju sem napisal tudi nekaj prostaških prispevkov. Toda, sodrugi, vse to je še prelepo in premilo napisano. Če si predložimo cilj in resnobo našega dela, šele potem vidimo, kako velikanski zločinci so ljudje, ki niso socialisti, pa kljub temu lahko mrevarijo slovenski proletariat s plevami in gnilobo — družbe.

Zapišimo na naš prapor: **razredni boj in socializem**, pa bomo kmalu opazili, kako beže z naše ladje okužene podgane.

To sem zapisal zase, pa tudi za vas, sodrugi in sodružice!

znači to imenovanje le vpostavitve v prejšnje stanje ter zahteva obenem, da se v slučaju, če se imenuje sosvet, vanj imenujejo vsi člani bivšega občinskega

sveta, ker smatra prejkoslej, da je bil razpust občinskega sveta protizakonit.

2. Zahteva, da se v vse občine uvede zopet čisti proporcionalni volilni red z volilno pravico za vse preko 20 let stare državljane obeh spolov.

3. Zahteva, da se volitve v avtonomnih občinah in onih s preko 10.000 prebivalci odgode dotlej, dokler se uvede za te občine čisti proporcionalni volilni red.

Krajevna organizacija je sklenila to resolucijo z ozirom na krivični volilni red, ki je bil ljubljanski občini nasilno diktiran. Enako kakor Ljubljane, se tiče vprašanje volilnega reda tudi Trbovelj, Celja, Maribora in Ptuj. Tudi te občine volijo pri bodočih volitvah, če

belgrajska vlada ne stori svoje dolžnosti, po tem volilnem redu.

Ob tej priliki zlasti opozarjamo, da je bila prva programna točka prejšnje večine občinskega sveta v Ljubljani prav prva zahteva po pravičnem volilnem redu. Zato pričakujemo, da bo sedanja vlada, ki naglašajo, da hoče popraviti storjene grehe, izpolnila to malenkostno zahtevo, ki jo lahko reši v nekaj tednih in ako bi le ne šlo tako hitro, pa že razpisane volitve odgodi za nekaj tednov.

Ta naša zahteva je načelna in go spodje, ki sede v vladi imajo moralno dolžnost, da jo izpolnijo, ker so to zahtevo glede avtonomnih mest kot programno točko sprejeli takrat, ko se je bilo nasilstvo nad občinami izvedlo.

Delo socialistov v viški občini.

Pri zadnjih volitvah na Viču se je razstoka razredna zavest našega delavstva lepo izkazala. Napredovali smo za več kakor sto glasov. Naš klub posega krepko v občinsko politiko, četudi ne more prevzeti za njo sam odgovornosti, dokler nima večine.

Ob otvoritvi občinskega sveta je podal naš klub na zapisnik sledečo izjavo:

Zavedajoč se popolnoma težke in odgovorne naloge, s katero nas je poverilo 275 volilcev občine Vič, izjavljamo pred vsem, da nastopamo svoje nam odkazano mesto z najresnejšo voljo, žrtvovati vse naše skromne sile in izkušnje v dobrobit prebivalstva občine na sploh. Vedno in pri vsaki priliki nam bo zvezda vodnica blagor in procvit naše občine in njenih občanov.

Da smo posegli v volilno borbo, je globoko utemeljeno v dejstvu, da je naša občina po pretežni večini delavsko-kmetška, s katerim dejstvom računati je naša trdna volja.

Ne stopamo v občinsko svetovalnico kot ozkosrčni strankarji, temveč kot občani, ki imamo interes na tem, da se naša občina in nje uprava modernim razmeram in potrebam časa odgovarja. joče razvija, pri čemur pa bo seveda naravno, da bomo imeli pred očmi predvsem interese sloja, ki nas pošilja v občinski svet.

V logični posledici te konstatacije izjavljamo izrecno, da nimamo namena zanašati v občinsko posvetovalnico in občinsko upravo partizanstva, da pa odklanjamo na drugi strani vsak kompromis in da se ne bomo odzivali morebitnim poskusom za ustvarjenje kakršnih koli večinskih blokov, ampak bomo urejevali svoje postopanje od slučaja do slučaja po stvarnih razlogih. Iz tega vidika izhajajoč, vabimo tudi ostale klube, naj osvoje slična načela in potem smo prepričani, da bo naša predstoječa poslovna doba občini v korist, celotnemu občinskemu svetu pa v čast.

Novoizvoljeni in z današnjim dnem posle prevzemajoči občinski svet ima vršiti svoje posle v težavnem časovnem razdobju, ko sta ojačala poveljna doba in podvojena izkoriščevalna volja na eni strani vse slabe strani našega gospodarskega reda, na drugi strani pa vrgla široke mase v obupno duševno

razpoloženje. Vsaka na tem mestu izražena beseda in napravljena gesta bo našla izven te dvorane zaslužen odziv, kajti kontrola nad našim delom bo stroga in neizprosna.

Zavedajoč se tega dejstva, smatramo za svojo dolžnost, da izjavimo pred prehodom k rednemu poslovanju, da smatramo rešitev in uresničenje sledečih zadev nujnim in da se bomo potrudili, da jih izvedemo ali vsaj pripravimo in sicer:

1. Vzdrževanje občinskih cest, trgov itd.
2. Ureditev občestnih jarkov v smislu zahtev higijene in sporazumno s sosednimi faktorji, ki so si nadedli te naloge, predvsem z mestno občino Ljubljansko in Društvom za osušenje barja.
3. Razvoj šolstva s posebnim ozirom na praktično izobrazbo delavskih, kmečkih in obrtnih slojev.
4. Izdatnejšo oskrbo občinskih ubožcev in bolnikov.
5. Ustanovitev in vodstvo podjetij, ki naj omogočijo občini vpliv na regulacijo najnujnejših življenjskih potrebščin. (Kruha, mesa itd.)
6. Akcije, ki naj omogočijo občini resen boj proti stanovanjski bedi, bodisi z lastnimi sredstvi, bodisi s podporo institucij, ki so si to nalogo nadele. Pri vseh teh zadevah, ki so nujne, bomo sodelovali.

Vendar pri izvedbi nismo mogli prevzeti glavne odgovornosti, ker v občinski posvetovalnici nimamo večine in tudi nismo izšli iz volilne borbe kot stranka, ki ji je naložena po številu glasov glavna odgovornost. Izvajajoč iz tega vse posledice, smo predložili obema kluboma svoje mnenje, kako želimo urediti medstrankarsko razmerje v tej posvetovalnici in razdeliti odgovornost za občinske posle.

Ne moremo predvideti, v koliko bosta oba kluba od nas predlaganim smernicam sledila, izjavljamo pa, da bomo poskusili delati brez ozira na to v soglasju z v tej izjavi podanimi načeli.

S to izjavo smo položili temelj za medstrankarsko razmerje v našem občinskem svetu, kjer nima nobena stranka večine.

Sém s čistim proporcem za občinske volitve!

V nedeljo popoldne dne 10. t. m. je imela krajevna organizacija v Ljubljani dobro obiskan sestanek članov SSJ. Na sestanku se je razpravljalo o organizacijskih vprašanjih in o bodočih volitvah za ljubljansko mestno občino.

Pri tem se je naglašala tudi potreba razširjenja našega tiska. Po temeljitih in decentnih razpravah je z ozirom na aktualno vprašanje ljubljanskih občinskih volitev sklenilo članstvo soglasno naslednjo resolucijo:

Člansko zborovanje krajevne skupine SSJ v Ljubljani dne 1. avg. 1924 sklene:

1. Soglašajo s tem, da je s. dr. Perič prevzel mesto vladnega komisarja, ker

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je najboljše in v uporabi najcenejše milo na svetu.

Pri nakupu pazite na ime »Schicht« in na znamko »Jelen«.

Schicht

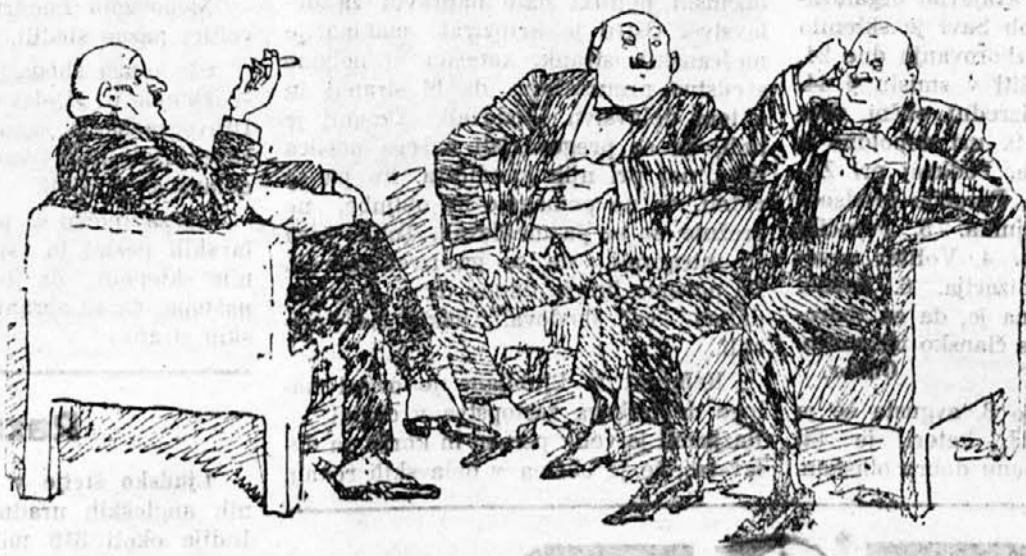
vidnega vzoka za njih aretacijo. Orjunaši, ki so bili zaradi trboveljskega dogodka v preiskovalnem zaporu, so že zdavnaj prosti; bili so namreč pozno aretirani, tako da se je sled za trboveljskimi dogodki kaj lahko zabrisala. Domnevamo, da so bile aretacije neodvisnih delavcev ukazane takrat zato, da šele konstruirajo delikte in obtožbo, ker ako bi bili polovljeni neodvisni delavci zaradi kaznivih dejanj, ne bi bilo treba kar po dva meseca preiskovalnega zapora, kakor je v tem primeru. Preiskovalni zapori, ki trajajo tako dolgo časa, ter so se po vrhu izvršili v veliki meri na denunciacije in ovadbe iz politične mrznje, so krivični in žaljiva zadeva za vse pravno čuteče državljanje. Iz tega razloga menimo, da je skrajni čas, da tudi v tem pogledu zavije drugačna sapa iz Belgrada.

Stanovanjski zakon. Ker velja sedanji zakon o stanovanjih le še do 1. januarja 1925, se polasča stanovanjskih najemnikov vedno večja nervoznost, ker se upravičeno boje, da bo s potekom veljavnosti sedanjega zakona nastopila v stanovanjskih razmerah temeljita izprememba. Minister za socialno politiko je sicer nekaj izjavil. Njegova izjava pa je povsem nezadostna in za stanovanjske najemnike nesprejemljiva. — Hišni posestniki zahtevajo pravico svobodnega razpolaganja s stanovanji in svobodnega določevanja najemnin. — Vsakršna ugoditev tem zahtevam pomenja za delavski razred poslabšanje njegovega gmotnega položaja. S predvojno vrednostjo izravnanih najemnin delavski razred ne bi zmozel in ob svobodnem razpolaganju s stanovanji delavcev in nameščencev bi bile postavljene delavske družine na cesto. Proti vsakršnemu poizkusu, poslabšati zaščito stanovanjskih najemnikov, bo delavski razred brezobzirno nastopil! — Delavski razred potrebuje in zahteva še boljše, še vse večjo zaščito!

Rudniška katastrofa v Krmelju. Minulo je že deset dni izza katastrofe, obljubili so »objektivno« uradno poročilo, kljub temu pa še danes ni ne duha ne sluha o tem, kaj je delala uradna komisija, kako je poslovala uradna komisija in kaj je dognala uradna komisija. Ta molk je značilen, ta molk potrjuje v polnem obsegu našo domnevo, da je rudniške katastrofe v Krmelju kriv v vojni obogatel lastnik, da pa je rudniške katastrofe sokriva tudi rudarska nadzorstvena oblast. Vsaj spada vendar v delokrog rudarske nadzorstvene oblasti, da nadzira, da pazi in skrbi, če so v rudniških obratih izvršene vse mere, da se zavaruje življenje rudarjev, življenje družinskih očetov. Kakor pa vidimo, se rudarska oblast ne briga niti za Krmelj, kaj šele, da bi sedaj pregledala tudi ostale rudnike v Sloveniji, če je v teh vsaj prilično zavarovano rudarjevo življenje. Ze vrabci čivkajo po strehah, da je krivo nezgode v Krmelju tamošnje obratno vodstvo, samo rudarska oblast tega menda še ne ve in odlašala s sodno preiskavo. Bada zapuščenih sirot, vdov je nepopisna. Brez sredstev čakajo na odmero vdovskih rent, ki bodo znašale morda po 20 K mesečno! Taka je usoda rudarjev: pri delu brez zaščite, v nesreči brez oskrbe! Delodajalci pa vpijejo: delavcem se dobro godi!

Bernot je res umetnik. V »Napreju« je naznanil Bernot, da osnuje pri svoji »Slogi« ali »Skupnem domu« socialno zavarovanje. To bo pa napravil takole: Delavce pozivlje, da vložijo v njegovo sparkaso svoje prihranke, za katere jim bo plačeval 12%, to je 10% obresti, 2% pa bo spravil Bernot v »zavarovalni fond«. Ali ni to lepa vaba? Kadar bo dosti denarja, bo pa dobil tisti, ki bo umrl par firkov. Glej ga no, kako lepo zna »socialist« Bernot kapitalistično gospodariti! No, in to naj bi še bilo! Potrebno bi se nam pa zdelo, da bi se prej vsak delavec, preden naloži denar v to sparkaso, prepričal, kam nalaga vloženi denar Bernot? Če hoče tebi plačati 12%, potem mora on dobivati vsaj 14 ali 16%, ker sicer bo vrag vzel hranilne vloge in obresti. Posebno je to nevarno, če zalaga denar v list »Napreju«. Torej, delavci, dobro premislite stvar in prepričajte se sami. Ali niso vse te finte izmišljene samo zato, da dobi denar? Revizijskega poročila, ki

Korupcijo pobijajo.

Najdebelejši: »Zakon o pobijanju korupcije bo za »Volke« slepilo; mi pa ostanemo kakor smo b'li!

ga je izvedla oblast, še ni objavil. Ali se boji javnosti?

Pravilnik o zaposlitvi inozemskih delavcev. Minister za socialno politiko je izdal pravilnik o zaposlitvi inozemskih delavcev. Razume se, da ministrstvo za socialno politiko sploh ni upoštevalo predlogov, ki so jih stavile delavske zbornice. Načelniki, pisarji in sekretarji v ministertvu se imajo »namreč za najbolj kunsne« ljudi. — Vsled tega bo izvajani pravilnik delal zaposlenim inozemskim delavcem sitnosti, ne da bi dejansko aktivno reguliral delovni trg. — Birokratizem, ki ga ustvarja ta famozni pravilnik, bo naravnost edinstven in samega sebe vreden.

Zakon o pobijanju korupcije. Vlada je predložila baje skupščini osnutek zakona o pobijanju korupcije. Zakonski osnutek je izdelan po čehoslovaškem vzorec. Ker pa so pri nas še večji mojstri kot na Češkem, so zakon temu primerno poostriili in mojstrskim izkušnjam primerno prikrojili.

Uradništvo bo še čakalo. Minister pravde je pozval uradniške organizacije, da mu predlože k spremembi uradniškega zakona. Po svetu je običaj, da ima vsaka vlada že ob nastopu izdelan program. Sedaj pa naj organizacije ponavljajo svoje pritožbe, predlagajo svoje predloge, uradniki in njihove družine pa čakajo in stradajo. Ko bo ta vlada »zbrala« material, pa bo zopetna kriza vlade onemogočila revizijo uradniškega zakona in zboljšanje gmotnega uradniškega položaja. Sedaj še čakamo, kedaj bo tudi organizacija vojnih invalidov dobila poziv, da »hitno« — dasi imena vremena — ona predloži ministrstvu svoje predloge. Tako bodo komisije radile, uradniške in invalidske družine pa stradale.

Konflikt v angleški stavbinski stroki. Večina angleškega stavbinskega delavstva se nahaja v stavki. One pa, ki so ostali pri delu in niso stopili v stavko, so podjetniki izpriili. Angleški stavbinski delavci zahtevajo: zvišanje urnih mezd in uvedbo 44urnega delovnega tedna. Ta delovni čas so določili leta 1920 v tarifni pogodbi, vendar pa je razsodišče v letu 1923 razsodilo, da znaša delovni čas 46 in pol ur na teden. Končno zahtevajo stavbinski delavci, da se jim prizna odškodnina za čas, v katerem so sicer za delo pripravljani, vendar pa dela vsled vremenskih neprilik itd. vršiti ne morejo. Položaj v stavbinski stroki se je sedaj poostriil s tem, da je izbruhnil konflikt med delavci in stavbnimi podjetniki tudi v Liverpoolu, kjer je obstojala posebna kolektivna pogodba. Liverpoolski stavbni podjetniki so se priključili centralni zvezi stavbnih podjetnikov in zahtevajo, da priznajo sedaj stavbince razsodbo nacionalnega razsodišča. Zanimivo je, da je izbruhnil konflikt ravno v času, ko se je sprejel v angleškem parlamentu zakon o gradnji stanovanj. Po tem zakonu bi se zidalo 2 in pol milijona majhnih stanovanj, država pa bi dajala najemnikom posebne doklade in stavbincem zajamčila trajno zaposlenost. —

Neurje v Škofjeloški okolici. V petek zvečer je divjala v okolici Škofje Loke nevihta, ki je nihče ne pomni. — Vsled velikega naliva nenadoma narasli potoki so prestopili bregove in na-

pravili doslej še neocenjeno škodo. — Voda je odnesla hiše, raztrgala žage, mline in preko 20 ljudi je zgubilo v valovih življenje. Speče družine je prese-netila voda in onemogočila rešitev. V vodi je poginilo na stotine živine, uničila ves letošnji pridelek in spravila mnovega na beraško palico. —

Prepoved žitnega izvoza v Italiji. Ker letošnja žetev v Italiji ni uspela posebno ugodno, so narasle cene žitu. Italijanska vlada je vsled tega odredila, da se izvoz žita in moke prepove, obenem pa priporočila prebivalstvu, da štedijo in varčujejo pri uporabi žita in moke. Naša vlada pa seveda nima časa, da bi žitnemu gospodarstvu posvetila le trahico pažnje. Kdo pa bi sicer »kvasal« razne deklaracijske velike in male govore? Jej, ko bi ti vladni možje vedeli, kako so ljudje siti takih govoranc, kako pa lačni kruha.

Nemško posojilo v Ameriki. Kakor poročajo ameriški časopisi, bo dobila Nemčija v Ameriki zaprošeno 800 milijonsko posojilo. Morganova banka bo posodila 400 milijonov, Kuhnova banka 80 milijonov zlatih mark. Ostanek pa bodo posodile druge banke.

Ustanovitelj Internacionale umrl. — V Angliji je preminul eden ustanoviteljev I. Internacionale sodrug Robert Appgarth v častiljivi starosti 90 let. V prejšnjih časih je spadal med najvplivnejše delavce v socialističnem gibanju.

V letih 1864—1876 je bil član načelstva I. socialistične Internacionale.

Rudniška nesreča. Blizu Tokija se je vžgal v nekem rudniku premog in ugonobil 50 rudarjev. Tamošnje in tukajšnje rudarske oblasti naj si podajo kar lepo roke. Mednarodne konference bodo zastoj reševale vprašanja inšpekcij dela in zaščite delavstva, če ne bodo skrbele delavske organizacije, da se zaščita dejansko izvede in upostavi.

Smodnišnica zletela v zrak. V mestu Nashville v Zedinjenih ameriških državah je zletela v zrak smodnišnica, v kateri so imeli za 28 milijonov dolarjev smodnika.

Gospodarski nasvet.

Kmet se pritožuje nad svojim konjem in vpraša za svet nek provincionalni časopis:

— Kaj naj napravim, Moj konj je od časa do časa popolnoma normalen, a naenkrat prične zopet besneti.

Odgovor časopisa: Kako — hitro bo zopet normalen, ga takoj prodajte.

Ne trpi alkohola.

Mož: Kdo je popil moje žganje?
Žena: Jaz.
Mož: Zakaj?
Žena: Zato, ker ne trpim alkohola v hiši.

Mnogi so samo zato idealisti, ker jim njihova sredstva to dopuščajo.

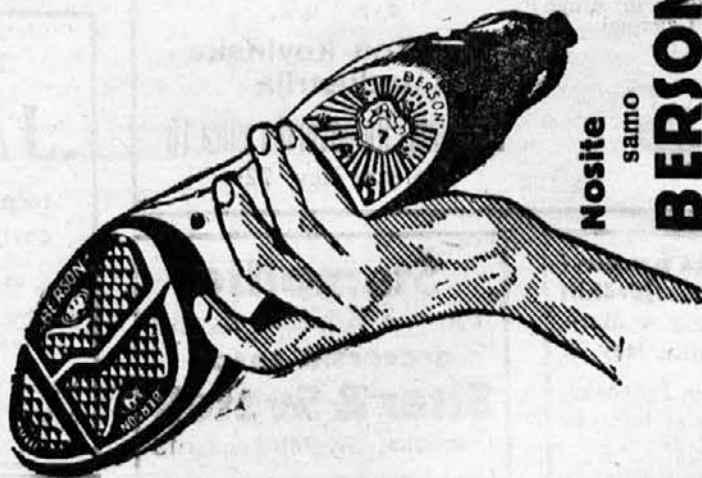
Prekmurski drobiž.

Občinski gerenet v Murski Soboti, g. dr. Šömen je odstopil. Vzrok odstopa sicer ni znan, ker je pa podal ostavko takoj po preokretu v Beogradu, je splošno mnenje, da je odstop g. gerenta posledica nove nastale politične situacije. Kakor znano, je dr. Šömena postavila za gerenta radikalna vlada, oziroma stranka in ker je sedaj nastala nevarnost, da ga klerikalci odstavijo, je raje sam »ta kralko« potegnil in odstopil. Govori se, da se bodo vsi gerentski sosvetniki izjavili z dr. Šömenom solidarne ter odstopili, tako, da ostane velika občina Murska Sobota brez »parlament«. Občinske volitve-e-e-e, občinske volitve-e-e-e!

»Mörszka Krajina«, katere »šprahoc« ne razume menda niti nje izdajatelj, gospod Küchar, piše v zadnji številki, kaj bi Prekmurci vsega dobili, če bi bile volitve. Mëd drugim pravi, da bi dobili — »Szlöbödno klanje malih mezarov«. Ta je pa imenitna!

Kleklöve »Novine« pišejo, da izhaja v Ljubljani »brezverski soc. dem. list« »Pod lipo«, kojega pisave so menda g. poslanec Klekl silno bojijo. Razume se, da mesečnik »Pod lipo« ne prinaša duševne hrane ala »Novine«, vendar smo prepričani, da bi se g. poslanec marsikaj lepega in koristnega naučili, če bi »Pod lipo« pridno čitali.

Vremensko poročilo. Kakor povsod ob spremembi na vladi, je politični barometer začel tudi pri nas izvrstno funkcionirati. Eni se veselijo, drugim se hlače tresejo. Ta bo postal to in to, oni bo premeščen ne vem kam, tretji se pripravljva na novo funkcijo in pridno »puca« cilindri in frak. Največ je pa takih, ki se tolažijo z refrenom: saj klerikalci ne bodo dolgo na vladi! Da je »Slovenec« pridobil nekaj novih naročnikov in da je zginilo par orjunaških znakov, se samoobsebi razume. Da, da, prepričanje in značajnost sta dve veliki reči, ki nimata s figovstvom in moralo nobenega opravka! —

Nosite samo **BERSON** gumi pete in potplate. Dajo elastično hojo, so cenejše in obdržijo Vaše čevlje trajne.

Iz stranke.

Zagorje. Članstvo krajevne organizacije SPJ v Zagorju ob Savi je sklenilo na svojem članskem zborovanju dne 24. julija, da se ima vršiti v smislu § 44. strankinega statuta izredni občni zbor dne 17. avgusta ob 9. uri dopoldne v gostilni g. F. Rakerja, Podkraj pri Zagorju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika in revizije. 4. Volitev novega odbora. 5. Organizacija. 6. Razno. Dolžnost vsakega člana je, da se zborovanja gotovo udeleži s člansko izkaznico.

Odbor.

Šoštanj. V nedeljo 8. avgusta se je vršil volilni shod SSJ, kateri je bil v kljub slabemu vremenu dobro obiskan.

Prvi govornik je orisal razmere v občini. Povedal je, kaj bi se pri dobri občinski politiki dalo napraviti za delavstvo. Ostro je kritiziral mahinacije meščanskih strank, katerim ni nobeno sredstvo preumazano, da bi stranki in s tem delavstvu škodovali. Omenil je tudi, da so pregovarjali našega nosilca liste, naj pri njih kandidira. Ko pa so videli, da ne pomagajo ne obljube, ne grožnje, so se pa maščevali. Toliko časa so intrigirali, da so ga izreklamirali. Pa povemo jim že danes, da so si s tem delom več škodovali, kakor pa koristili.

Referent iz Ljubljane je orisal naloge delavskega zastopstva v občini. — Razjasnil je velik pomen in korist za delavstvo, če je občina v delavskih rokah.

Dotaknil se je ob tej priliki tudi drugih za delavstvo perečih vprašanj.

Njegovemu enournemu govoru so volilci pazno sledili.

Ob koncu shoda je prebral referent še članek iz »Delavca«, ki govori o Dravogradskem škandalu. Navzoči so se zgražali nad šikanami, ki jih mora delavstvo prestati.

Ob zaključku so pevci zapeli par delavskih pesmi in vsi so odhajali s trdnim sklepom, da je potreba enotnega nastopa, da se obranimo navala meščanskih strank.

Razno.

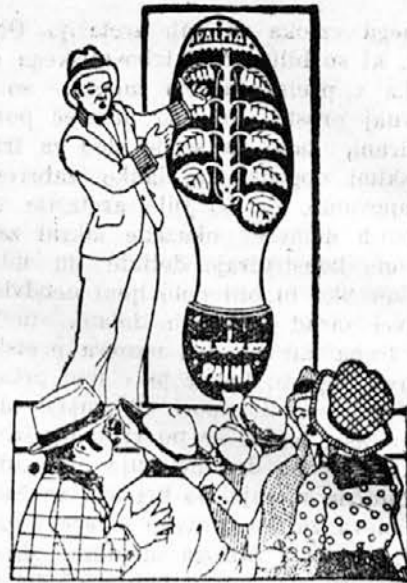
Ljudsko štetje v Indiji. Po priobčenih angleških uradnih poročilih šteje Indija okoli 319 milijonov prebivalcev. Zadnjih deset let je narastlo prebivalstvo za 1,2 odstotka. Epidemične bolezni strašno razsajajo med Indijci. Leta 1918-19 je umrlo 12 milijonov oseb na influenci. Povprečno pride na kvadratno miljo 177 ljudi.

D. T. D.

Trbovlje. DTE v Trbovljah vabi vse podružnice DTE in druge člane »Svobode« na okrožni izlet, ki se vrši dne 7. septembra t. l.

Natančnejši spored za podružnice se bo podal potom okrožnic.

Odbor delavske in kulturne zveze »Svoboda«, podružnica Trbovlje.

Palma podpetniki in podplati so najboljši

Izdajatelj:

Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.
Odgovorni urednik:
France Vidmar.
Tiska tiskarna Makso Hrovatin.

Poselite 15.-25. avg.

IV. VZORČNI VELESEJEM

V LJUBLJANI

NAJUGODNEJŠA PRILIKA
za nakup vsakovrstne najboljše in najcenejše robe tu- in inozemstva.

Velesajmske legitimacije se prodajajo v denarnih zavodih vseh mest in dajejo pravo na 50% znižano vožnjo tudi na brzovlakih (razen S. O. E. in št. 3, 6.)

PRIRODNE KRASOTE SLOVENIJE
STANOVANJA PRESKRBLJENA

Buvevno vstopnice se dobe pri blagajnah za ceno Din 10.

Zbirajte za tiskovni sklad!

Našim rodbinam priporočamo
NAŠO DOMAČO izvrstno
kolinsko cikorkijo.

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

Šivalni stroji z 10-letno garancijo.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarn v Lincu. — Ustanovljeno leta 1867. — Došlo je ravnokar večje število strojev za vsako obrt. — Vezenje počuje brezplačno. Pisalni stroji Adler in Uranija Kolesa iz prvih tovarn: Dürkop, Styria in Waffen. Cenik zastoj in franko.

Prva Mariborska delavska pekarna r. z. o. z. v Mariboru, Tržaška cesta št. 37-38, telefon šte. 324. Ustanovljeno leta 1898. — Moderno in higijensko urejena pekarna priporoča svoje okusno in vedno sveže pecivo v polni teži. Pecivo se dostavlja tudi na dom.

ZASTONJ

ne, pač pa po zelo nizkih cenah dobite vse kuhinjske potrebščine, kakor raznovrstna kleparska, kotlarska, kovnostiskarska ter ključavničarska dela in druge predmete pri zadrugi

Prva mariborska produktivna zadruga čevljarških izdelkov r. z. o. z. v Mariboru, Oražnova ulica šte. 4. Izdelovalnica moških in ženskih čevljev. — Popravila se točno in solidno izvrše.

Siegel & drug

d. z. o. z.

tkalnica platnenega in bombažnega blaga
Ljubljana, Dunajska c. 31

Svitavy
(Č. S. R.)

Wien
(Nem. Avstr.)

'Vinocet'

tovarna

vinskega kisa,
d. z. o. z. Ljubljana
nudi

najokusnejši in najfinejši namizni kis iz pristnega vina.

Dobiva se v vseh podružnicah Konzumnega društva za Slov.

Jugometalija

r. z. o. z.

splošna kovinska industrija
Ljubljana, Kolodvorska ulica 18
Telefon šte. 729.

Štampilje

iz kovine in gumija izdeluje
graverski zavod
Sitar & Svetek
Ljubljana, Sv. Petra cesta 13

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunaj po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztičejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: in »Franck« in »kavni mlinček«.

»Pravi : FRANCK : z mlinčkom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in tečnosti.

R. BUNC in DRUG Ljubljana - Celje - Maribor

Zahtevajte povsod

'JADRAN'

terpentinovo čistilo za čevlje, ker je najboljše.

Ako čistite čevlje edino le z »Jadran« kremo, si prihranite mnogo denarja.

Vaši čevlji ne razpokajo ostanajo mehki in trpežni.

Veletrgovina usnja brata Moskovič, Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo tu- in inozemskih izdelkov po najnižjih cenah.
Ustanovljeno leta 1888.

Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina

Gasparl in Gerger, Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

„Konzumno društvo za Slovenijo“ sporoča svojim članom in prijateljem, da je nenadoma preminul njegov soustanovitelj in nadzornik, zadružnik

IVAN CELARC

Pogreb pokojnika se bo vršil v soboto, dne 16. avgusta 1924 popoldne iz deželne bolnice na pokopališče na Viču.

**Načelstvo in nadzorstvo
Konzumnega društva za Slovenijo.**